

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Cob/78/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117203574
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Záleská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3117203574.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Záleskej a členiek senátu JUDr. Ivety Sopkovej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v právnej veci žalobcu URANPRES, spol. s r.o., so sídlom Čapajevova 29, 080 01 Prešov, IČO: 31 676 855, právne zastúpeného MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, IČO: 36 861 545, proti žalovanému STM POWER a. s., so sídlom Lieskovec 598/75, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 36 321 982, právne zastúpenému JUDr. Beátou Ambrušovou, advokátkou so sídlom Šoltésovej 11, 036 01 Martin, o zaplatenie 267 713,59 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 37Cb/45/2017- 128 zo dňa 24. apríla 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa proti žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia 267 713,59 eur a náhrady trov konania titulom náhrady škody. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalobca, žalovaný a spoločnosť C. V. J., a.s. so sídlom C. L. XX, XXX XX J., W. XXXXXXXX (ďalej len „C. V. J., a.s.“) uzavreli dňa 02.12.2011 Zmluvu o združení a založili združenie s názvom „D.-C.-A., združenie“ (ďalej len „združenie“) za účelom, aby sa spoločne pričínili na získaní zákazky a realizácii diela C. K. III (ďalej len ako „zmluva o združení“ a „dielo“). Vedúcim účastníkom združenia bol v zmysle bodu 2.1. zmluvy o združení žalovaný. Členovia združenia zákazku na vybudovanie diela od spoločnosti D. R., a.s. so sídlom C. L. XX, XXX XX J., W. XXXXXXXX (ďalej len „D., a.s.“) získali a na jeho realizáciu uzavreli dňa 26.01.2012 ako zhotoviteľia so spoločnosťou D., a.s. ako objednávateľom Zmluvu o dielo (ďalej len „hlavná zmluva o dielo“). V rámci združenia boli osobitne upravené vzťahy týkajúce sa realizácie prác žalobcu Zmluvou o dielo č. zmluvy objednávateľa: STM 1/2012 uzavretou dňa 17.01.2012 medzi žalobcom ako zhotoviteľom predmetnej časti diela a žalovaným ako lídrom združenia a objednávateľom (ďalej len „zmluva o dielo 1/2012“).

V súlade s vyššie uvedenými zmluvami žalobca riadne zrealizoval v žalobe uvedené práce a plnenia pri výstavbe C. K. III, žalovaný od žalobcu všetky uvedené plnenia a práce riadne prevzal na základe Protokolu o vykonaných prácach č. 1 C. K. III, a všetky uvedené práce a plnenia následne žalovaný odovzdal spoločnosti D. R., a.s., ktorá predmetné práce a plnenia prevzala. Žalobca za vykonanie uvedených stavebných prác a plnení vyfakturoval žalovanému ako odberateľovi faktúrou č.

21270482 vystavenou dňa 21.12.2012 celkovú sumu 421.806,- eur vrátane DPH (ďalej len „faktúra č. 21270482“). Žalovaný na základe prevzatia uvedených prác a plnení tieto zahrnul v sume 421.806,- eur do faktúry

č. 20120142 zo dňa 21.12.2012, ktorú vystavil s celkovou sumou na úhradu 755.686,80,- eur odberateľovi D., a.s. (ďalej len „faktúra č. 20120142“) v zmysle hlavnej zmluvy o dielo a podľa fakturačného postupu dohodnutého v bode 2.2. zmluvy o združení, predmetnú faktúru žalovaný doručil spoločnosti D. R., a.s. Ako vyplýva z faktúry č. 20120142, v tejto faktúre boli zahrnuté nároky z plnení všetkých troch členov združenia.

K zaplateniu faktúry č. 20120142 v plnej výške, a následne k úhrade faktúry žalobcu č. 21270482 vo výške 267.713,59 eur, však nedošlo. Žalobca dôvodil, že spoločnosť D. R., a.s. Oznámením o jednostrannom započítaní Ev. č.: 22013/079 datovaným dňa 04.03.2013 započítala voči v započítaní uvedenej pohľadávke žalobcu na zaplatenie sumy 267.713,59 eur z faktúry

č. 20120142, ktorú mal žalobca mať voči spoločnosti D. R., a.s. z titulu vykonania prác na C. K. III - realizácia SO 101, 102, 103, 104, 106 - míľnik č. 3, svoje pohľadávky voči žalobcovi v celkovej výške 267.713,59 eur. Tieto pohľadávky spoločnosť D. R., a.s. nadobudla postúpením od spoločností J. - D.. s.r.o., D. L. E. a G. D. T. a.s.. Na základe jednostranného započítania spoločnosť D. R., a.s. odmietla sumu 267.713,59 eur fakturovanú žalovaným faktúrou

č. 20120142 uhradiť, v dôsledku čoho následne nedošlo k úhrade tejto sumy žalobcovi zo strany žalovaného. Žalobca od počiatku považoval zápočet za neplatný, keďže spoločnosť D. R., a.s. započítavala pohľadávky, ktoré na započítanie vôbec neboli spôsobilé, pretože neprišlo k stretu vzájomných pohľadávok. Žalobca v snahe o mimosúdne riešenie vzniknutého stavu ako aj v snahe predísť vzniku škody vyzval dňa 21.12.2016 prostredníctvom svojho zástupcu spoločnosť D. R., a.s., aby uhradila žalovanému sumu 267.713,59 eur, ktorú doposiaľ neuhradila z dôvodu neplatného nimi realizovaného započítania pohľadávok. Zároveň v rovnaký deň žalobca vyzval žalovaného, aby sumu 267.713,59 eur ako jediný aktívne legitimovaný subjekt od spoločnosti D. R., a.s. vymáhal, a to aj súdnou cestou. Spoločnosť D. R., a.s. na výzvu žalobcu vôbec nereagovala. Žalovaný na výzvu žalobcu reagoval až pozvánkou na osobné stretnutie, ktoré sa uskutočnilo dňa 08.02.2017. Na osobnom stretnutí k dohode na spoločnom postupe vo veci, ani k žiadnej inej dohode, ktorá by mohla vec vyriešiť mimosúdne, nedošlo, pričom žalovaný neprejavil záujem pohľadávku od spoločnosti D. R., a.s. vymáhať. Podľa názoru žalobcu je jednostranný zápočet zo dňa 04.03.2013 vykonaný spoločnosťou D. R., a.s. absolútne neplatný právny úkon z toho dôvodu, že sa v tomto prípade nestretli vzájomné pohľadávky tých istých subjektov. Týmto úkonom nemohlo dôjsť k zániku ktorejkoľvek zo započítavaných pohľadávok. Žalobca neplatnosť jednostranného započítania argumentoval predovšetkým aktívnou solidaritou účastníkov združenia, a to s poukazom na ustanovenia § 834 a 835 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28 Cdo 594/2006 zo dňa 28.02.2007. Uzavrel, že

z právnych vzťahov vyplývajúcich z hlavnej zmluvy o dielo boli členovia združenia zaviazaní, ale aj oprávnení voči spoločnosti D. R., a.s. spoločne a nerozdielne. Z dôvodu vykonania práva prevencie zo strany žalovaného, a to vystavením faktúry č. 20120142 zo dňa 21.12.2012, ktorá zahŕňala nároky všetkých členov združenia, zanikla možnosť žalobcu vymáhať pohľadávku priamo voči spoločnosti D. R., a.s.. Jediným oprávneným veriteľom, ktorý túto pohľadávku mohol vymáhať, a to aj súdnou cestou, bol podľa žalobcu žalovaný. Po vykonaní práva prevencie zo strany žalovaného už spoločnosť D. R., a.s. nemohla započítať proti žalovaným uplatnenej pohľadávke svoje pohľadávky, ktoré evidovala voči žalobcovi. K jednostrannému započítaniu zo strany spoločnosti D. R., a.s. došlo po vykonaní práva prevencie zo strany žalovaného, ku ktorému došlo dňa 21.12.2012 vystavením faktúry č. 20120142. Spoločnosť D. R., a.s. teda mohla proti uplatnenej pohľadávke započítať iba svoje prípadné pohľadávky voči žalovanému, nie však voči žalobcovi. Žalobca svoj nárok na náhradu škody vyvodzoval z porušenia povinností žalovaného vyplývajúcich z § 830 OZ v spojení s bodmi 2.2. a 6.5. zmluvy o združení, a zároveň z porušenia prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 OZ. Žalovaný porušil svoju povinnosť ako jediný aktívne legitimovaný subjekt po vykonaní práva prevencie vymáhať pohľadávku v sume 267.713,59 eur voči spoločnosti D. R., a.s.. V dôsledku pasivity žalovaného, na ktorú bol zo strany žalobcu opakovane upozorňovaný, došlo k znemožneniu uspokojenia pohľadávky žalobcu vo výške 267.713,59 eur (rovnajúcej sa výške neplatne započítanej pohľadávky), ktorá by po úhrade zo strany spoločnosti D., a.s. bola v zmysle príslušných zmluvných dojednaní (bod 1.6. posledná veta a bod 2.2. posledná veta zmluvy o združení) žalobcovi poukázaná od žalovaného ako lídra združenia. Žalobca tiež zdôraznil, že spoločnosť D. R., a.s. riadne dodanie fakturovaných prác nikdy nespochybňovala a čiastočnou úhradou faktúry č. 20120142 ich dodanie potvrdila. Žalovaný napriek niekoľkým upozorneniam a výzvam odmietol dôvodnú a existujúcu pohľadávku 257.713,59 eur od spoločnosti D. R., a.s. vymáhať,

čím znemožnil uspokojenie žalobcu a žalobcovi spôsobil škodu, vo výške rovnajúcej sa sume uvedenej v jednostrannom započítaní, t. j. v sume 267.713.59 eur. Žalobca uzavrel, že z doterajšieho konania žalovaného je zrejmé, že žalovaný tak ani neurobí, vzhľadom na čo suma 267.713,59 eur zo strany D. R., a.s. nebude uhradená ani ku dňu rozhodovania súdu o uplatnenom nároku, a to v príčinnej súvislosti s porušením povinností žalovaného, nakoľko došlo v dôsledku nečinnosti žalovaného k premlčaniu nároku na zaplatenie sumy 267.713.59 eur voči D. R., a.s., a preto je nárok žalobcu na náhradu škody dôvodný. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Zdôraznil, že žiadnu svoju povinnosť neporušil a žalobcovi žiadna škoda nevznikla. Aktívna solidarita členov združenia nevyplýva explicitne z ustanovení Občianskeho zákonníka, ale rozhodujúca je zmluva o združení. Všetci účastníci združenia, ako aj D. R., a.s. si vzájomne dohodli, že nároky na zaplatenie ceny diela v presne určených výškach sú nárokmi jednotlivých členov združenia

a žalovaný nie je oprávnený ich uplatňovať vlastným menom voči spoločnosti D. R., a.s.. Na základe dohody účastníkov združenia žalovaný nemohol uplatniť právo predstihu a ani tak neurobil. Žalovaný v súlade so Zmluvou o združení uplatnil menom jednotlivých účastníkov združenia im patriace nároky na cenu diela, a to faktúrou č. 20120142 zo dňa 21.12.2012, ktorej prílohou č. 3 je identifikácia pohľadávok jednotlivých členov združenia. Mal za to, že účastníci združenia neboli solidárnymi veriteľmi, žalovaný právo prevencie nemohol vykonať a ani nevykonali. Jednotliví účastníci združenia mali podľa žalovaného každý osobitne svoju pohľadávku voči spoločnosti D. R., a.s. v presne určenej

a identifikovanej výške. Tým žalovaný popieral aj názor žalobcu ohľadom neplatnosti jednostranného započítania pohľadávok zo dňa 04.03.2013. Ďalej uviedol, že spoločnosti J. - D.. s.r.o. a G. a.s. boli dodávateľmi žalobcu na zhotovenie Diela podľa hlavnej zmluvy o dielo. Žalobca plnenia od týchto svojich dodávateľov prijal, avšak za ich výkony nezaplatil. Preto dodávatelia postúpili svoje pohľadávky na D. R., a.s. ako investora a objednávateľa stavby. D. R., a.s. sa tak stali veriteľom žalobcu z nezaplatených faktúr za zhotovenie časti diela a súčasne boli dlžníkom žalobcu. Podľa žalovaného započítaním zanikli pohľadávky za plnenia na dielo. Len žalobca bol aktívne legitimovaný na podanie určovacej žaloby na neplatnosť započítania, keď platnosť započítania je v tomto spore rozhodujúcou otázkou, keďže žalovaný nebol účastníkom ani adresátom tohto hmotnoprávneho úkonu. Zároveň poukázal na výzvu č. I. 169/7703/2014 zo dňa 05.04.2013, ktorou E., a.s. (ako záložný veriteľ žalobcu) vyzvala spoločnosť D., a.s. ako dlžníka žalobcu (poddlžníka) na splnenie splatných peňažných záväzkov v prospech E. a.s.. D., a.s. ako poddlžník zostávajúcu časť faktúry č. 20120142 pripadajúcu na žalobcu ako jeho pohľadávku vo výške 154.092,41 eur zaplatil v prospech E. Z. J., a.s.. Z právneho hľadiska ide

o rovnakú situáciu, čo potvrdzuje to, že žalobca si bol od počiatku vedomý toho, že účastníci združenia neboli solidárnymi veriteľmi spoločnosti D. R., a.s. a vystavená faktúra nebola uplatnením práva predstihu na celú pohľadávku žalovaným. Žalovaný tiež poukázal na konanie žalobcu, keď vyzval žalovaného na podanie žaloby voči spoločnosti D. R., a.s. výzvou zo dňa 21.12.2016, teda po viac ako 4 rokoch po tom, čo podľa názoru žalobcu stratil aktívnu vecnú legitimáciu na vymáhanie pohľadávky. Žalovaný dňa 31.01.2017 vyzval žalobcu na osobné stretnutie, ktoré sa uskutočnilo dňa 08.02.2017. Na jeho podklade mal právny zástupca žalobcu opätovne prehodnotiť požiadavku na podanie žaloby voči spoločnosti D. R., a.s. a v priebehu týždňa od 13.02.2017 do 17.02.2017 kontaktovať žalovaného a v prípade potreby uskutočniť ďalšie stretnutie. Vzhľadom na to, že právny zástupca žalobcu v dohodnutom termíne žiadnym spôsobom nereagoval, obrátil sa žalovaný na právneho zástupcu žalobcu listom zo dňa 17.02.2017 s opätovnou žiadosťou o poskytnutie nevyhnutnej súčinnosti na zváženie podania žaloby, a to v lehote do 20.02.2017. Žalobca však už 17.02.2017 podal žalobu, o ktorej sa vedie toto konanie. Dňa 21.02.2017 žalobca poskytol žalovanému niektoré požadované doklady, na čo žalovaný listom zo dňa 23.02.2017 oznámil žalobcovi, že požadovanú súčinnosť mu neposkytol. Žalovaný záverom označil správanie žalobcu za rozporné s dobrými mravmi.

3. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 261 ods. 1, 9, § 10 ods. 4 Obchodného zákonníka, § 415, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 513, § 829 ods. 1, 2, § 830, § 835 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, čl. 8, čl. 15 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2 § 186 ods. 2 CSP a konštatoval, že základným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu a úspechu žaloby o náhradu škody je preukázanie porušenia právnej povinnosti, preukázanie existencie škody, príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou a napokon zavinenie. V sporoch o náhradu škody je žalobca ten, kto odvodzuje svoje nároky od existencie jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, preto je povinný ich preukázať. Ak žalobca neunesie dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu všetkých hmotnoprávných predpokladov zakladajúcich zodpovednosť žalovaného za škodu, vrátane existencie ušlého zisku, z ktorého titulu svoje právo na

náhradu škody odvodzuje, nemôže byť v spore úspešný. V konaní nebolo sporné, že dňa 02.12.2011 bola v zmysle § 829

a nasl. OZ uzatvorená zmluva o združení. Jej účastníkmi boli žalobca, žalovaný a spoločnosť C., a.s.. Vzťahy medzi účastníkmi združenía sa riadia vždy Občianskym zákonníkom, aj keď zmluvu uzavreli podnikatelia pri svojej podnikateľskej činnosti. Táto zásada vyplýva z ustanovenia § 261 ods. 9 OBZ. Zmluva o združení nie je upravená

v druhej hlave tretej časti Obchodného zákonníka, ale výlučne v Občianskom zákonníku. Pojmovým znakom zmluvy o združení je záväzok všetkých zmluvných strán prispieť svojou činnosťou k dosiahnutiu dojednaného účelu. Z právneho hľadiska je najdôležitejšie si uvedomiť, že združenie, ktoré podľa tejto zmluvy o združení vzniká, nemá právnu subjektivitu, t. j. nemá spôsobilosť na práva a povinnosti. Na spoločné podnikanie na základe zmluvy o združení to má významné dôsledky. Zmluvou o združení nevzniká nový právny subjekt, subjektom práv

a záväzkov sú všetci jednotliví členovia združenía. Združenie treba chápať ako zmluvné zoskupenie subjektov a nie ako jednotku s právnu subjektivitou. Keďže ide o občianskoprávny vzťah, rozhodujúca je dohoda zúčastnených osôb. V súlade s čl. I. bod 1.1. zmluvy o združení účastníci vytvorili združenie, aby sa spoločne pričínili na dosiahnutí dohodnutého účelu, ktorým bolo získanie zákazky na realizáciu diela označovaného ako „Vybudovanie diela - C. K. III“, ďalej uzavretie príslušnej zmluvy o dielo s obstarávateľom D. R., a.s. Účastníci sa dohodli aj na názve združenía: D. združenie. Označenie, pod ktorým spoločne podniká viac osôb bez založenia právnickej osoby, predpokladá ustanovenie § 10 ods. 4 Obchodného zákonníka. V čl. I. bod 1.6. zmluvy o združení sa účastníci dohodli, že uzavrú zmluvu o dielo, na základe ktorej sa zaviazu vykonať dohodnuté dielo spoločne a rovnako zodpovedajú za ostatné záväzky vyplývajúce zo zmluvy. Zároveň si účastníci dohodli, že termíny platieb za príslušné časti členov združenía od vedúceho člena združenía budú do 3 dní od obdržania platby od spoločnosti D. R., a.s.. V bode 1.6.1 až 1.6.3 si účastníci dohodli spôsob a rozsah, ktorým sa podieľali na zhotovení diela. Súd prvej inštancie konštatoval, že zákon ponecháva spôsob konania účastníkov združenía vo vzťahu k tretím osobám na dohode účastníkov združenía. Účastníci združenía môžu voči tretím osobám konať tak spoločne, ako aj každý samostatne, vždy však svoje konania musia podriaďiť účelu, za ktorým je združenie založené. Obvyklým variantom je plnomocenstvo udelené jednotlivými účastníkmi združenía jednému z nich, ktorý následne voči tretím osobám vystupuje ako splnomocnenec. Pokiaľ však nie je zjavné z právneho úkonu, či účastník združenía navonok koná ako splnomocnenec, vždy koná vo vlastnom mene a z právneho úkonu je zaviazaný sám. V čl. II. bod 2.1. zmluvy

o združení sa účastníci dohodli, že vedúcim účastníkom združenía bude žalovaný. Podľa čl. II. bodu 2.2. zmluvy o združení „Vedúci účastník združenía je zodpovedný za riadenie a koordináciu vykonávania diela a je oprávnený menom všetkých účastníkov združenía k podpísaniu a podaniu spoločnej ponuky, uzavretiu zmluvy o dielo medzi obstarávateľom a STM POWER, a.s.,

k jednaniu s obstarávateľom vo všetkých veciach týkajúcich sa činnosti účastníkov podľa tejto zmluvy o združení a zmluvy o dielo. Vzhľadom k vyššie uvedenému je vedúci účastník oprávnený menom jednotlivých účastníkov združenía uplatňovať voči obstarávateľovi nároky vyplývajúce zo zmluvy o dielo, prijímať od obstarávateľa pokyny týkajúce sa realizácie diela, prijímať platby od obstarávateľa a poskytovať takto prijaté plnenia v dohodnutom rozsahu ostatným účastníkom združenía.“ V zmysle čl. III. bod 3.1. zmluvy o združení ostatní účastníci združenía udelili žalovanému ako vedúcemu účastníkovi združenía plnú moc ku všetkým úkonom v čl. II. bod 2.2. zmluvy. Podľa bodu čl. VI. bod 6.5. prvá veta zmluvy o združení

„V prípade, ak niektorý účastník združenía spôsobí svojou činnosťou, resp. zanedbaním svojej povinnosti druhému účastníkovi združenía škodu, je povinný mu ju uhradiť v celej preukázanej výške.“ Podľa čl. VI. bodu 6.10. zmluvy o združení „Účastníci združenía zodpovedajú za škody, ktoré vznikli porušením záväzkov z tejto zmluvy.“ Medzi stranami ďalej nebolo sporné, že dňa 26.01.2012 bola medzi spoločnosťou D., a.s. na strane objednávateľa

a žalobcom, žalovaným a spoločnosťou C., a.s. na strane zhotoviteľa uzatvorená hlavná zmluva o dielo v zmysle § 536 a nasl. OBZ. Na strane zhotoviteľa vystupoval každý z účastníkov združenía samostatne, vo vlastnom mene. Prílohou č. 3 predmetnej hlavnej zmluvy o dielo bola aj vyššie špecifikovaná zmluva o združení. V súlade s ustanoveniami hlavnej zmluvy o dielo a zmluvy o združení vystavil žalovaný dňa 21.12.2012 faktúru č. 20120142

s dátumom splatnosti 23.02.2013. Prílohou č. 3 predmetnej faktúry bola Identifikácia pohľadávok jednotlivých členov združenía. Táto príloha nebola uvedená medzi prílohami vo faktúre

č. 20120142 predloženej žalobcom spolu so žalobou, avšak žalobca jej existenciu a skutočnosť, že naozaj išlo o prílohu faktúry č. 20120142 žiadnym spôsobom nerozporoval. Namietal len, že tam uvedený rozpis nemá žiadnu dôkaznú situáciu vo vzťahu k aktívnej solidarite účastníkov združenía. Tiež nebolo

sporné uzatvorenie Zmluvy o dielo č. STM 1/2012 zo dňa 17.01.2012 medzi žalovaným na strane objednávateľa a žalobcom na strane zhotoviteľa. Na jej podklade vystavil žalobca žalovanému faktúru č. 21270482. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalovaný v súlade so zmluvnými dojednaniami zmluvy o združení a hlavnej zmluvy o dielo, vystavil v mene všetkých účastníkov združenia faktúru č. 20120142 zo dňa 21.12.2012. V zmysle prílohy č. 3 tejto faktúry, ako aj v zmysle zmluvy o združení odberateľ - spoločnosť D. R., a.s. listom zo dňa 04.03.2013 oznámila žalobcovi jednostranné započítanie pohľadávok v zmysle § 358 a nasl. OBZ a § 580 a nasl. OZ. Toto jednostranné započítanie bolo zo strany žalobcu vrátené listom zo dňa 11.04.2013. Výzvou na zaplatenie zo dňa 17.04.2013 adresovanou žalovanému sa žalobca domáhal úhrady faktúry č. 21270482 na sumu 421.806,- eur. Žalovaný v odpovedi zo dňa 22.04.2013 konštatoval, že od spoločnosti D. R., a.s. už žiadnu platbu určenú pre žalobcu vo výške 421.806,- eur neobdrží, a to na základe skutočností tam uvedených. Žalobca listom zo dňa 19.06.2013 opakovane vyzval žalovaného na úhradu sumy 421.806,- eur, na ktorú mu žalovaný odpovedal dňa 27.06.2013, pričom poukázal na rovnaké skutočnosti, ako v predchádzajúcej odpovedi. Ako ďalší doklad predložil žalobca výzvu na uhradenie záväzku zo dňa 21.12.2016, t. j. presne po 4 rokoch od vystavenia faktúry č. 20120142, ktorú adresoval spoločnosti D. R., a.s.. V nej označil započítanie pohľadávok zo dňa 04.03.2013 za neplatné a z toho dôvodu žiadal o úhradu sumy 267.713,59 eur. Výzvou z toho istého dátumu vyzval žalobca žalovaného, aby ako jediný aktívne legitimovaný subjekt vymáhal pohľadávku žalobcu voči D. R., a.s. vo výške 267.713,59 eur s tým, že žalobca by mu poskytol v zmysle § 81 CSP ako intervenient všetku potrebnú súčinnosť. Na túto výzvu žalovaný reagoval listom zo dňa 30.01.2017 a požiadal žalobcu o osobné stretnutie v termíne 08.02.2017. Toto stretnutie sa v uvedenom termíne uskutočnilo a následne žalovaný listom zo dňa 17.02.2017 vyzval žalobcu na poskytnutie nevyhnutnej súčinnosti, na ktorú sa žalobca zaviazal práve na stretnutí dňa 08.02.2017. V tomto liste žalovaný odôvodňuje potrebu súčinnosti pre zváženie podania žalobcom požadovanej žaloby o vymáhanie pohľadávky od D. R., a.s.. Dňa 21.02.2017 bola súdu doručená žaloba o náhradu škody, o ktorej sa vedie toto konanie. Žalovaný bez disponovania informácie o podanej žalobe v liste zo dňa 23.02.2017 adresovanom žalobcovi konštatoval neposkytnutie požadovanej súčinnosti.

4. Súd prvej inštancie považoval za nevyhnutné vyjadriť sa k medzi stranami spornej aktívnej solidarite účastníkov združenia. V právnej úprave zmluvy o združení riešenie aktívnej solidarity účastníkov združenia, teda ich oprávnenia z prípadnej pohľadávky, ktorá vznikla z činnosti združenia a ich práv voči tretím osobám z takýchto záväzkov nenájdeme. Tu je použiteľné rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Odo 1121/2004, kde súd uvádza, že zo solidarnej pohľadávky sa síce odvíja samostatné právo každého zo solidárnych veriteľov, zodpovedá jej však jediný (jeden) dlžník záväzok. Jednota takéhoto záväzku je daná jednotným obsahom i predmetom (rovnakým plnením) a pluralita sa týka výlučne jeho subjektov (pre aplikáciu § 513 OZ). (Števček a kol., Občiansky zákonník II, C-H-Beck, 2015, str. 3022). Zároveň platí, že z každého úkonu musí byť zjavné, že ide o úkon týkajúci sa združenia a tento úkon je úkonom zaväzujúcim všetkých účastníkov združenia. Pokiaľ to nebude z úkonu zjavné

a bude pochybnosť o jeho charaktere v zmysle podriadenia tohto úkonu pod činnosť združenia, bude z neho zaviazaný len účastník, ktorý k nemu pristúpil. Na odstránenie pochybností, o tom, či ide o úkon, ktorý má povahu úkonu spadajúceho pod činnosť združenia, je potrebné, aby k tomuto úkonu pristúpili všetci účastníci združenia, alebo aby účastník, ktorý koná samostatne, mal na takýto úkon príslušnú plnú moc od ostatných účastníkov združenia. Žalovaný v súlade s ustanoveniami zmluvy o združení v mene ostatných členov združenia vystavil faktúru č. 20120142 zo dňa 21.12.2012 a tým v mene všetkých účastníkov združenia ako veriteľov požiadal dlžníka (objedávateľa z hlavnej zmluvy o dielo), aby plnil na účet uvedený v tejto faktúre. Po prijatí platby od spoločnosti D. R., a.s. ako obstarávateľa bolo povinnosťou žalovaného takto prijaté plnenia v dohodnutom rozsahu poskytovať ostatným účastníkom združenia. Porušenie uvedenej povinnosti zo strany žalovaného nemal súd v tomto konaní žiadnym spôsobom za preukázané. Z vystavenej faktúry č. 20120142, jej prílohy č. 3

a z vyjadrení žalovaného zastával súd názor, že žalovaný predmetnú faktúru vystavil v súlade s čl. II. bod 2.2. zmluvy o združení v mene jednotlivých účastníkov združenia. Išlo o úkon urobený v mene žalovaného, ako aj žalobcu a spoločnosti C. V. J., a.s. na základe písomného plnomocenstva obsiahnutého v ustanoveniach predloženej zmluvy o združení. Tým, že v danej veci tiež absentovala vôľa žalovaného žiadať o plnenie od spoločnosti D. R., a.s. len vo svojom mene, nedošlo podľa názoru súdu k vykonaniu práva prevencie zo strany žalovaného. Uvedené platí s ohľadom na obsah dojednaní zmluvy o združení tak, ako si ich dohodli účastníci združenia pri jej podpise.

5. Súd prvej inštancie zdôraznil, že predmetom tohto konania je nárok žalobcu na náhradu škody. Škodu je možné vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá a/ nastala v majetkovej sfére poškodeného, b/ je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c/ je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Ušlý zisk sa v súlade s konštantnou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je tomu u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti, ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t. j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku

u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba „fikciou“ (m. m. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 513/2014). „Aj v prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu už nastalú (vzniklú)

a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti“ (z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCdo 23/2008). Za ušlý zisk teda nemožno považovať hypotetický ušlý zisk, ktorý nemá žiadny konkrétny preukázateľný základ. Ušlý zisk je teda stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku u poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiac sa k istote (m. m. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn.

4 Cdo 319/2008, 1 Cdo 76/2008). Žalobca v konaní zakladal svoj nárok na náhradu škody na tvrdení o znemožnení uspokojenia pohľadávky, pričom v priebehu konania netvrdil žiadne konkrétne okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok. Sama skutočnosť, že veriteľ má voči dlžníkovi nejakú pohľadávku, i keby bola priznaná rozhodnutím súdu, totiž ešte neznamená, že majetok dlžníka sa o túto pohľadávku znížil. Existencia takejto, dosiaľ neuspokojenej, pohľadávky nie je preto škodou. Žalobca nepreukázal ani okolnosti dokazujúce existenciu ušlého zisku ako dôsledku konania, resp. tvrdenej pasivity žalovaného. Takýto ušlý zisk nemá reálny základ a ostáva len v rovine fikcie. Argumentácia žalobcu spočívala len v rovine právnej, keď podstatou sporu mala byť podľa neho skutočnosť, či mal žalobca samostatnú pohľadávku voči spoločnosti D. R., a.s., či D. R., a.s. boli dlžníkom žalobcu a tým mohlo dôjsť k vzájomnému započítaniu pohľadávok, ako aj či došlo zo strany žalovaného

k uplatneniu práva prevencie. Súd v tomto konaní nebol oprávnený určiť, či v danej veci

u žalobcu predstavuje ušlý zisk sumu, ktorá mu nebola vyplatená zo strany spoločnosti D. R., a.s., nakoľko zodpovedanie tejto otázky by zahŕňalo aj posudzovanie platnosti, prípadne neplatnosti jednostranného započítania zo dňa 04.03.2013. Vzhľadom na to, že spoločnosť D. R., a.s. nie je ani stranou tohto sporu, otázka platnosti jednostranného započítania nemôže byť v tomto konaní posudzovaná. Súd tak uzavrel, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik ujmy v jeho majetkovej sfére. K žalobcom namietanému porušeniu povinností žalovaného vyplývajúcich z ustanovenia § 830 OZ v spojení s bodmi 2.2.

a 6.5. zmluvy o združení súd prvej inštancie uviedol, že toto v konaní nemal preukázané. Z dokazovania zistil, že žalovaný neporušil povinnosť účastníka zdrużenia, ktorú upravuje § 830 OZ. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by žalovaný nevyvíjal činnosť na dosiahnutie účelu zdrużenia dojednaného v zmluve o združení. Z jeho konania súd nezistil, že nejakou činnosťou žalovaného by mohlo byť dosiahnutie dojednaného účelu znemožnené alebo sťažené. Súd na strane žalovaného nemôže konštatovať ani porušenie jeho povinností vyplývajúcich z čl. II. bod 2.2. alebo čl. VI. bod 6.5. zmluvy o združení. Žalobcom namietaná pasivita žalovaného spočívajúca v nevymáhaní pohľadávky v sume 267.713,59 eur od spoločnosti D. R., a.s. rovnako nezakladá predpoklad pre vznik nároku na náhradu škody. Žalovanému zo žiadneho dojednaného medzi účastníkmi zdrużenia nevyplývala povinnosť domáhať sa uspokojenia pohľadávky žalobcu, táto povinnosť mu nevyplýva ani zo žiadneho zákonného ustanovenia. Žalovaný neporušil ani svoju prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 OZ. Súd mal za to, že žalovaný na základe výzvy žalobcu, ktorá mu bola doručená až po 4 rokoch od vystavenia faktúry za odovzdanie diela, nebol v žiadnom prípade pasívny. Z listov a vyjadrení predložených oboma stranami súd ustálil, že žalovaný neporušil prevenčnú povinnosť, keď z jeho správania je zrejmé, že

sa snažil o vyriešenie predmetnej veci jednak osobným stretnutím so žalobcom ako aj výzvou na poskytnutie potrebnej súčinnosti. Výsledkami vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za dostatočne preukázané, že žalobcovi žiadna škoda nevznikla, žalovaný svoje povinnosti vyplývajúce z § 415 a § 830 OZ, ako aj z ustanovení zmluvy o združení neporušil, preto žalobu zamietol. Súd prvej inštancie nevykonaným navrhnutým výsluch svedkov, ktorých mená žalovaný súdu ani neoznámil. Priamo na pojednávaní tiež navrhol výsluch žalovaného, ktorý mal dosvedčiť správanie žalobcu počas zhotovenia diela. Tento dôkaz mohol žalovaný navrhnuť vykonať už skôr, napríklad vo vyjadrení podľa § 167 CSP. Skutočnosť,

o ktorej mal žalovaný vypovedať však v tomto konaní bola irelevantná, a preto súd prvej inštancie výsluch strany neuskutočnil. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262

ods. 1,2 CSP a vzhľadom k tomu, že žalovaný mal v konaní úspech v plnom rozsahu, priznal mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania s tým, že o výške trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalobca a namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. V prvom rade je potrebné ustáliť, či žalobca, žalovaný a spoločnosť C. V. J., a.s. ako členovia združenia mali voči spoločnosti D. R., a.s. postavenie aktívne solidárnych veriteľov k nárokom, ktoré vznikli titulom povinnosti spoločnosti D. R., a.s. uhradiť cenu diela v zmysle zmluvy o dielo zo dňa 26.01.2012. Aktívna solidarita účastníkov združenia nie je zákonne explicitným spôsobom upravená. „Hoci to zákon výslovne neurčuje, je možné z ustanovení § 834 a 835 OZ vyvodiť, že z právnych úkonov urobených na splnenie účelu zmluvy vznikla účastníkom združenia aj aktívna solidarita. To znamená, že ktorýkoľvek z účastníkov združenia môže od dlžníka vymáhať splnenie dlhu. Dlžník je potom povinný plniť tomu, kto o splnenie požiadal prvý. Pokiaľ by dlžník splnil jednému z účastníkov, nemôžu od neho ostatní účastníci združenia nič viac žiadať. Medzi sebou sa účastníci vyporiadajú podľa svojej účasti na nadobudnutom majetku. Podiel všetkých účastníkov na dlhuje podľa zákona rovnaký, pokiaľ zmluva o združení neustanovuje inak (pozri

§ 835 ods. 1 OZ)“ - Fekete, I.: Občiansky zákonník 2., Veľký komentár, Bratislava, Eurokódex, str. 2429. K rovnakému právnomu záveru dospel aj Najvyšší súd ČR v rozsudku sp.zn. 28Cdo/594/2006 z zo dňa 28.02.2007, na ktorý poukazoval už v prvoinstančnom konaní a podľa ktorého sú účastníci zaniknutého združenia z právnych úkonov týkajúcich sa majetku získaného výkonom spoločnej činnosti združenia oprávnení a povinní voči iným osobám rukou spoločnou

a nerozdielnou, teda solidárne. V sporoch s inými osobami ohľadne takého majetku má každý z veriteľov svoje samostatné právo k uplatneniu pohľadávky a nezávisle na ostatných ju môže uplatniť žalobou na súde, ale len do doby, než bolo vykonané tzv. právo prevencie (teda než dôjde tretej osobe /dlžníkovi / prejav vôle veriteľa, aby mu bolo plnené). Potom, čo jeden zo solidárnych veriteľov požiadal o plnenie (prípadne uplatní pohľadávku voči dlžníkovi žalobou na súde), nemôže už iný veriteľ požadovať od dlžníka plnenie a dlžník nie je oprávnený plniť. Veriteľ, ktorý vykonal právo prevencie, sa tak stáva jediným veriteľom voči dlžníkovi a ostatní veritelia strácajú právo pohľadávku uplatniť, aj keď nebola splnená. Záväzok tak zaniká splnením dlhu tomu veriteľovi, ktorý o plnenie požiadal prvý. Ak uplatní veriteľ len časť svojej pohľadávky, môžu ju do zvyšku uplatniť aj veritelia ostatní. Zo znenia § 834 835 ods. 1 OZ je zrejmé, že všetok majetok získaný pri výkone činnosti združenia sa stáva podielovým spoluvlastníctvom všetkých účastníkov konania. Zmluva o združení nemôže modifikovať vznik podielového spoluvlastníctva k spoločnému majetku, pretože to vzniká priamo zo zákona, iba veľkosť spoluvlastníckych podielov jednotlivých účastníkov združenia. Účastník združenia, ktorý u dlžníka uplatní nárok na zaplatenie ceny diela, ktorá patrí do podielového spoluvlastníctva všetkých členov združenia, vykonáva ako aktívne solidárny veriteľ právo prevencie. Vystavenie faktúry č.20120142 zo dňa 21.12.2012 žalovaným sa týkalo činnosti združenia, teda musí platiť záver, že žalovaný tento úkon vykonal ako aktívne solidárny veriteľ. Z faktúry ani z jej prílohy

č. 3 nemožno vyvodiť záver, že žalovaný uplatnil jednotlivé nároky ako splnomocnený zástupca ostatných účastníkov a nie ako aktívne solidárny veriteľ. Zákon neumožňuje splnomocnencovi vystaviť faktúru v mene splnomocniteľa, navyše s použitím fakturačných údajov splnomocnenca. Na faktúre sú uvedené výlučne údaje žalovaného. Príloha číslo 3 dokresľuje, že táto faktúra sa týka spoločnej činnosti členov združenia a zahŕňa všetky nároky jednotlivých členov združenia. Keďže žalovaný vykonal u dlžníka právo prevencie, žalobcovi v zmysle citovaných právnych názorov zaniklo právo vymáhať nárok priamo od spoločnosti D. R., a.s. a jediným oprávneným subjektom na vymáhanie nároku zostal žalovaný. Po vykonaní práva prevencie platí, že dlžník môže proti uplatnenej pohľadávke započítať

iba svoju pohľadávku, ktorú má voči veriteľovi, ktorý právo prevencie vykonal. Pohľadávky, ktoré dlžník eviduje voči ostatným aktívne solidárnym veriteľom po vykonaní práva prevencie voči uplatnenej pohľadávke započítať nemôže. V tomto smere poukázal na názor právnej teórie vyjadrený v publikácii Švestka J., Spáčil, J., Škárová, M., Humák, M. a kol: Občiansky zákoník, II., § 460 Š 880, Komentár, 2. vydanie, Praha, C.H. Beck, str. 1697. Tento právny názor súd prvej inštancie nespochybnil, pretože sa ním vôbec nezaoberal. Platnosť jednostranného započítania pohľadávok spoločnosťou D. R., a.s. je pritom kľúčovou právnou otázkou, ktorú je potrebné vyriešiť pre posúdenie, či žalobcovi vznikla škoda alebo nie. Podľa jeho názoru je toto započítanie neplatné, pretože bolo realizované až po uplatnení práva prevencie žalovaným. Skutočnosť, že D. R., a.s. nie sú stranou tohto sporu neznamená, že otázka platnosti jednostranného zápočtu nemôže byť v tomto konaní posudzovaná. Naopak musí byť súdom posúdená a vyhodnotená ako prejudiciálna otázka. Vzhľadom na uvedené sa záver súdu uvedený v bode 20 rozsudku javí nesprávnym a neudržateľným. Keďže jednostranné započítanie pohľadávok bolo spoločnosťou D. R., a.s. vykonané po realizácii práva prevencie zo strany žalovaného, spoločnosť D. R., a.s. mohla voči uplatnenej pohľadávke započítať iba svoje prípadné pohľadávky voči žalovanému, nie však voči žalobcovi. Vzhľadom na to je jednostranné započítanie pohľadávok vykonané spoločnosťou D. R., a.s. neplatné. Nárok žalobcu na zaplatenie časti ceny diela vo výške 267 713,59 eur nezanikol, žalobca ho už však voči spoločnosti D. R., a.s. nemohol uplatňovať. Ďalej mal za to, že v posudzovanom prípade sú splnené všetky predpoklady pre vznik nároku žalobcu na náhradu škody. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný neporušil § 830 OZ. Za dojednaný účel združenia nemožno považovať iba uzavretie zmluvy o dielo so spoločnosťou D. R., a.s. a vykonanie diela, ale aj získanie majetkového prospechu za vykonanie diela. Účastníci združenia boli povinní vykonať všetky potrebné úkony, aby majetkový prospech zo zmluvy o dielo získali, a to aj vymáhaním nárokov. Jediným subjektom, ktorý po vykonaní práva prevencie mohol a bol povinný nárok voči spoločnosti D. R., a.s. vymáhať, bol práve žalovaný. Žalovaný tak porušil svoju povinnosť vyvíjať činnosť na dosiahnutie dojednaného účelu združenia spočívajúcu vo vykonaní úkonov potrebných pre dosiahnutie majetkového prospechu za vykonanie a odovzdanie diela spoločnosti D. R., a.s., a teda porušil právne povinnosti vyplývajúce z § 830 OZ ako aj z bodu 2. 2 zmluvy o združení. Záver súdu o neporušení prevenčnej povinnosti žalovaným je potom nesprávny. Nárok žalobcu na náhradu vzniknutej škody napokon vyplýva aj z bodu 6. 5 zmluvy o združení. V dôsledku pasivity žalovaného, na ktorú bol upozorňovaný, došlo k znemožneniu uspokojenia pohľadávky žalobcu v žalovanej výške, ktorá by po úhrade zo strany spoločnosti D. R., a.s. bola v prípade vymáhania žalovaným žalobcovi poukázaná od žalovaného ako vedúceho združenia. Škoda bola žalobcovi spôsobená vo forme ušlého zisku. Spoločnosť D. R., a.s. riadne dodanie fakturovaných prác nespochybnila a čiastočnou úhradou faktúry č. 2012142 ich dodanie potvrdila. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že ušlý zisk žalobcu spočíva iba v rovine fikcie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spôsobilo, že aktívne solidárny veriteľ, ktorý neuplatnil právo prevencie, nemá žiadne právne prostriedky na to, aby sa v prípade, ak spoluveriteľ, ktorý právo prevencie uplatnil, vo vymáhaní solidárneho nároku nepokračuje, mohol svojho nároku domôcť aspoň prostredníctvom inštitútu náhrady škody. Taktiež je daná príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody z dôvodu, že po vykonaní práva prevencie bol žalovaný jediným subjektom, ktorý bol pohľadávku voči spoločnosti D. R., a.s. oprávnený vymáhať. Vymáhanie pohľadávky voči spoločnosti D. R., a.s. nebolo iba oprávnením žalovaného, ale v zmysle § 830 OZ to bolo jeho povinnosťou, ktorú si žalovaný nesplnil. Vzhľadom na to, že žalobca opakovane žalovaného vyzýval, aby nárok voči spoločnosti D. R., a.s. vymáhal, oboznámil ho s dôvodmi neplatnosti jednostranného započítania, nečinnosť žalovaného bola zavinená prinajmenšom vo forme nevedomej nedbanlivosti. Ďalej namietal porušenie žalobcu práva žalobcu na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie doručil žalobcovi dupliku žalovaného zo dňa 19.02.2018 až krátkou cestou na pojednávaní 27.03.2019. Duplika mala rozsah 14 strán, obsahovala novú argumentáciu. Súd prvej inštancie priamo na pojednávaní poskytol žalobcovi iba 15 minút, aby sa s takýmto rozsiahlym vyjadrením oboznámila a pripravil si k nemu protiargumenty a pojednávanie na tento čas prerušil. Nie je zrejmé, čo bránilo súdu prvej inštancie, aby žalobcovi dupliku žalovaného zaslal najneskôr spolu s predvolaním na pojednávanie. Takýto postup súdu prvej inštancie je v príkrom rozpore so zásadou kontradiktórnosti a rovnosti zbraní. Poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci Trančíková proti Slovenskej republike zo dňa 13.01.2015. Súd prvej inštancie svojim nesprávnym postupom znemožnil žalobcovi prípravu na pojednávanie. Pätnásťminútový časový interval, ktorý súd žalobcovi poskytol, nemôže jeho nesprávny procesný postup konvalidovať. Súd prvej inštancie teda neposkytol žalobcovi dostatočný čas na prípravu na pojednávanie a neumožnil mu dostatočným spôsobom sa oboznámiť s argumentáciou

protistrany. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku s poukazom na to, že podľa jeho názoru záver súdu prvej inštancie o tom, že v konaní nebolo možné posudzovať otázku platnosti jednostranného započítania zo strany spoločnosti D. a.s., nie je správny. Súd prvej inštancie v zmysle § 194 ods. 1 CSP mohol otázku platnosti, respektíve neplatnosti jednostranného započítania pohľadávky spoločnosťou D., a.s. posúdiť ako predbežnú otázku. Keďže sa súd platnosťou jednostranného započítania pohľadávok spoločnosťou D. R., a.s. nezaoberal, napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Práve vyriešenie otázky či jednostranné započítanie pohľadávok spoločnosťou D. R., a.s. je platné alebo nie, je rozhodujúce pre zistenie, či žalobcovi vznikla škoda vo forme ušlého zisku. Súd prvej inštancie na túto otázku nedal žiadnu odpoveď. Z tohto dôvodu žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby ho zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná mu nárok na náhradu trov konania.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril tak, že s ním nesúhlasí a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na zistený skutkový stav vo veci, ktorý žalobca odvolaním nespochybnil. Z odvolania žalobcu nie je zrejmé, v čom má spočívať nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie pri zistenom skutkovom stave, ktorý žalobca nespochybnil. Žalovaný zdôraznil, že právo predstihu sa spravidla týka celého dlhu. Nie je však vylúčené, aby sa týkalo iba časti plnenia. Je tomu tak vtedy, ak veriteľ požiadal dlžníka, aby ten plnil iba časť pohľadávky. Ak veriteľ neuplatnil celú pohľadávku, môžu ju do zvyšku uplatniť ostatní veritelia. Rovnako judikatúra zastáva názor, že v sporoch s dlžníkom má každý z veriteľov svoje samostatné právo na uplatnenie pohľadávky. Keďže uplatnenie pohľadávky alebo jej časti je považované za jednostranný právny úkon, je prípustné, aby sa veriteľ dal pri tomto úkone zastúpiť. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k skutkovému zisteniu, že žalovaný faktúru vystavil v súlade s článkom II. bod 2. 2 zmluvy o združení v mene jednotlivých účastníkov združenia. Išlo o úkon urobený v mene žalovaného, žalobcu

a spoločnosti C. V. J., a.s. na základe písomného plnomocenstva obsiahnutého v ustanoveniach zmluvy o združení. K vykonaniu práva prevencie na celú pohľadávku žalobcom v jeho mene a v jeho prospech nedošlo. Neobstojí preto odvolací dôvod žalobcu, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalovaný neuplatnil právo prevencie na celú pohľadávku, nakoľko toto odôvodnenie odvolania je v rozpore so skutkovým stavom. Z vykonaného dokazovania naopak vyplynulo, že žalovaný uplatnil pre seba časť pohľadávky vo výške 229 496 eur bez DPH a 275 395,20 eur s DPH konajúc pritom vlastným menom a vo svoj prospech. C. V. J., a.s. uplatnili časť pohľadávky vo výške 48 738 eur bez DPH a 58 485,60 eur s DPH a pri tomto úkone bol zastúpený žalovaným ako účastníkom združenia na to zmluvou o združení splnomocneným. Žalobca uplatnil časť pohľadávky vo výške 351 505 eur bez DPH a 421 806 eur s DPH a pri tomto úkone bol zastúpený žalovaným ako účastníkom združenia na to zmluvou o združení splnomocneným. Na základe uvedeného žalobca bol veriteľom D. R., a.s.

z pohľadávky, ktorú v jeho mene a v jeho prospech uplatnil žalovaný na základe plnomocenstva, a túto pohľadávku mohol voči D. R., a.s. aj vymáhať. Preto otázka či táto pohľadávka žalobcu voči D. R., a.s. zanikla, akým spôsobom a kedy, nebola pre konanie pred súdom prvej inštancie a náhrade škody už relevantná. Nebolo relevantným posúdenie, či započítanie pohľadávok D. R., a.s. zo dňa 04.03.2013 bolo platné alebo nie. Zdôraznil, že právne posúdenie vykonané súdom prvej inštancie netrpí žiadnou vadou a odvolací dôvod uvádzaný žalobcom vôbec neobstojí. Ak je výsledkom dokazovania pred súdom prvej inštancie skutkové zistenie, že žalobca mal samostatnú pohľadávku voči D. R., a.s., ktorú mohol sám vymáhať, žalovaný nemal žiadnu zmluvnú ani zákonnú povinnosť žalobcovi samostatnú pohľadávku vymáhať, žalobcovi žiadna škoda nevznikla, žalovaný svoje povinnosti z § 415 a § 880 OZ ani zo zmluvy o združení neporušil, potom nemohol súd prvej inštancie vec právne posúdiť inak ako tak, že žalobca nárok na náhradu škody nemá. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces, nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že sa o duplike žalovaného dozvedel až na pojednávaní. Právny zástupca žalobcu nazrel do elektronického spisu v deň pred pojednávaním, a teda sa o nej dozvedel už 26.03.2019. Právnomu zástupcovi žalobcu nič nebránilo, aby v rámci prípravy na pojednávanie nahliadol do spisu v dostatočnom časovom predstihu, keďže má prístup do elektronického súdneho spisu. Poukázal na dikciu § 167 CSP, keď predmetné vyjadrenie žalovaného súd už nie je povinný žalobcovi doručiť. Pokiaľ žalobca poukazuje na prípad Trančíková proti Slovenskej republike, išlo o kauzu pred účinnosťou CSP, pred zavedením elektronického súdneho spisu, išlo o stav, keď vyjadrenie nebolo strany sporu doručené vôbec a išlo o odvolacie konanie. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/23/2011 zo dňa 13.10.2011. Z obsahu dupliky pritom vyplýva, že prevažná časť tohto vyjadrenia žalovaného sa týkala argumentácie žalovaného ohľadom neexistencie

aktívnej solidarity účastníkov združenia k pohľadávke voči D., a.s., ktorú predniesol už vo svojom vyjadrení k žalobe. Otázku aktívnej solidarity účastníkov združenia posúdil súd prvej inštancie tak, že akceptoval argumentáciu žalobcu a argumentácia žalovaného tak zostala bez úspechu.

V ďalšej časti dupliky žalovaný zdôvodňoval, že právo prevencii nevykonali. Išlo argumentáciu zhodnú s vyjadrením žalovaného k žalobe. V tomto smere neboli v duplike označené žiadne nové dôkazy. Duplika žalovaného ako taká nemala vplyv na rozhodnutie súdu prvej inštancie, pretože podstatné tvrdenia už bola obsiahnuté vo vyjadrení k žalobe. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, ktorá má spočívať v tom, že súd prvej inštancie sa nezaoberal platnosťou jednostranného započítania pohľadávok žalobcu a D. R., a.s., zdôraznil, že pod pojmom prejudiciálna otázka sa rozumie otázka, ktorá sama osebe nie je predmetom konania, ale od jej vyriešenia závisí rozhodnutie súdu. Otázka platnosti predmetného zápočtu nebola pre rozhodnutie súdu prvej inštancie otázkou prejudiciálnou, lebo od jej vyriešenia nezáviselo rozhodnutie o nároku žalobcu na náhradu škody. Poukázal na argumentáciu súdu prvej inštancie, že žalovaný právo predstihu vlastným menom na celú pohľadávku nevykonali a žalobca mal samostatnú pohľadávku voči D. R., a.s.. Z takto ustáleného skutkového stavu bolo pre rozhodnutie o náhrade škody irelevantné, či a akým spôsobom pohľadávka žalobcu voči D., a.s. zanikla alebo trvá. Súd prvej inštancie jasne a dostatočne zrozumiteľne vysvetlil skutkové i právne dôvody, ktoré ho viedli

k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu, dal vyčerpávajúce odpovede na všetky otázky, ktoré boli vo veci rozhodujúce. Zaoberal sa podrobne všetkými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu. Vzhľadom na to neobstojí tvrdenie žalobcu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné. Na základe uvedeného mal rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny.

8. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného písomne vyjadril tak, že skutkový stav medzi stranami nebol sporný. Strany majú odlišný názor na právne posúdenie skutočností. V konaní súd dospel k právnomu záveru, že žalovaný vystavením faktúry nevykonali právo prevencie a spoločnosť D. R., a.s. nebola povinná plniť iba žalovanému. Žalobca považuje tento právny názor za nesprávny. Závery súdu prvej inštancie, ktorých sa dovoláva žalovaný, predstavujú právne závery, nie skutkové zistenia. Nesúhlasil s argumentáciou žalovaného ohľadne možnosti žalobcu nahliadnuť do elektronického súdneho spisu ani s jeho názorom, že súd prvej inštancie nemal povinnosť doručovať mu dupliku. Taktiež mal za to, že rozhodnutie ESLP Trančíková proti Slovenskej republike je vo veci aplikovateľné. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/141/2020 ako aj na komentár k § 167 CSP. Žalobca v odvolaní nenamietal, že súd prvej inštancie procesným postupom porušil § 167 CSP. Namietal, že súd pri doručovaní dupliky postupoval v rozpore s princípmi kontradiktórnosti a rovnosti zbraní, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Stav, keď má jedna zo strán čas na oboznámenie sa s argumentmi druhej strany 1 rok a 2 mesiace, kým druhá strana len 15 minút, nemožno podľa názoru žalobcu považovať za súladný s princípom kontradiktórnosti a rovnosti zbraní. Žalobca na pojednávaní predniesol žalobu a uviedol podstatné skutkové tvrdenia. Nemohol požiadať súd o poskytnutie dodatočnej lehoty podľa § 181 ods. 4 CSP ani nemohol navrhnúť odročenie pojednávania s poukazom na § 183 ods. 1 CSP. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že § 167 CSP neukladá súdu povinnosť doručiť dupliku žalovaného žalobcovi, žiadne ustanovenie CSP ani neumožňuje súdu prerušiť pojednávanie na 15 minút, aby sa strana mohla oboznámiť s vyjadrením protistrany. Súd prvej inštancie ďalej neuviedol, že od otázky platnosti jednostranného započítania pohľadávok spoločnosťou D., a.s. nezáviselo rozhodnutie o nároku žalobcu, ale že túto otázku nebol oprávnený posudzovať, a tak uzavrel, že žalobca nepreukázal vznik ujmy v jeho majetkovej sfére.

9. Žalovaný sa ďalej písomne vyjadril tak, že poukázal na svoje argumenty uvádzané vo vyjadrení k odvolaniu. Žalobca vo svojom vyjadrení konštatuje, že v odvolaní nenamietal, že súd prvej inštancie svojim procesným postupom porušil ustanovenie § 167 CSP, na druhej strane však tvrdí, že napriek tomu, že § 167 CSP výslovne neukladá súdu povinnosť doručiť dupliku žalovaného žalobcovi, túto povinnosť súdu možno vyvodiť zo všeobecného princípu kontradiktórnosti a rovnosti zbraní, na ktorých je civilný proces založený. Argumentácia žalobcu vychádzajúca len zo zásad CSP však neobstojí. V opačnom prípade by to totiž znamenalo, že bez ohľadu na § 167 CSP by bol súd povinný doručiť protistrane každé vyjadrenie druhej strany, a to donekonečna. Poukázal na to, že otázku platnosti jednostranného započítania pohľadávok D. R., a.s. zo dňa 04.03.2013 ako otázku prejudiciálnu označil sám žalobca.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“),

t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

11. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariadovať pojednávanie.

12. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Žalobca v odvolaní namieta odvolacie dôvody, spočívajúce v tzv. inej vade konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, vzhľadom na čo došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) ako i nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukčnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odoprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

18. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

19. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

20. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd na základe odvolania žalobcu i z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávanie za účelom prejednanie veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania.

21. V rozhodovanej veci odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany, skonštatoval,

že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP a v napadnutom rozsudku sa riadne vysporiadal so skutkovou i právnou argumentáciou strán vznesenou v prvoinštančnom konaní. Prijaté právne závery súd prvej inštancie náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

22. Písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie pritom zodpovedá kritériám odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP i rozhodovacej praxi vyšších súdnych autorít. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však nemožno chápať tak, že súdy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (napr.: rozsudok ESLP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19.04.1994, č. 16034/90, bod 61). I Ústavný súd SR v tomto smere konštatoval, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (rozhodnutie sp.zn. IV. ÚS 115/03 zo dňa 03.07.2003). Súd prvej inštancie uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Z odsekov 1., 3., 6. odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, čoho sa žalobca v konaní domáha, aké skutočnosti tvrdí, aké dôkazy označil a predložil na preukázanie svojich tvrdení a aké prostriedky procesného útoku použil. Z odsekov 2., 4., 7. odôvodnenia vyplývajú vyjadrenia žalovaného. V odseku 5. odôvodnenia uviedol súd prvej inštancie jednotlivé dôkazy, ktorými vykonal dokazovanie a v odsekoch 11. až 15. konkrétne skutkové okolnosti vyplývajúce z dôkazov. V odsekoch 9.1. - 9.14 odôvodnenia citoval súd prvej inštancie znenie právnych noriem právnych predpisov, podľa ktorých právne posúdil zistený skutkový stav. Odseky 10., čiastočne odseky 11. 13. a odseky 16 až 21. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie obsahujú ustálený skutkový stav veci, vyhodnotenie dôkaznej situácie, a to aké zistenia vyvodil z dôkazov. Hodnotenie vykonaných dôkazov obsahuje úvahy súdu prvej inštancie, ktoré majú logickú postupnosť a oporu v skutkových zisteniach. Súd prvej inštancie presne a jasne uviedol, ktoré tvrdenia považoval za sporné a nesporné, ktoré za preukázané. Zistený skutkový stav podriadil pod príslušné právne normy, ktoré vo veci aplikoval a túto aplikáciu vyjadril svojím myšlienkovým postupom. Odvolací súd je toho názoru, že formulácie použité súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku sú určité a zrozumiteľné, odôvodnenie je ako celok presvedčivé a z hľadiska obsahu spĺňa aj kvalitatívnu požiadavku, a preto je nedôvodná odvolacia argumentácia žalobcu ohľadne nedostatku odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

23. Žalobca v tomto kontexte tiež namieta, že súd prvej inštancie procesným postupom na pojednávaní dňa 27.03.2019 porušil princíp rovnosti zbraní (zásadu rovnosti procesných strán) a princíp kontradiktórnosti konania. Konkrétne namietal, že súd prvej inštancie doručil žalobcovi dupliku žalovaného zo dňa 19.02.2018 až krátkou cestou na pojednávaní 27.03.2019. Duplika mala rozsah 14 strán, obsahovala novú argumentáciu. Súd prvej inštancie priamo na pojednávaní poskytol žalobcovi iba 15 minút, aby sa s takýmto rozsiahlym vyjadrením oboznámila a pripravil si k nemu protiargumenty a pojednávanie na tento čas prerušil. Nie je zrejmé, čo bránilo súdu prvej inštancie, aby žalobcovi dupliku žalovaného zaslal najneskôr spolu s predvolaním na pojednávanie. Takýto postup súdu prvej inštancie je podľa žalobcu v príkrom rozpore so zásadou kontradiktórnosti a rovnosti zbraní v súvislosti s čím poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci Trančíková proti Slovenskej republike zo dňa 13.01.2015. Súd prvej inštancie svojim nesprávnym postupom znemožnil žalobcovi prípravu na pojednávanie, neumožnil mu dostatočným spôsobom sa oboznámiť s argumentáciou protistrany, pričom vo vzťahu k druhej strane takto nepostupoval.

24. V článku 6 CSP je upravený princíp rovnosti zbraní, podľa ktorého strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Na tento princíp nadväzuje princíp kontradiktórnosti obsiahnutý v článku 9 CSP, ktorý ustanovuje, že strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon. Znenie čl. 6 a 9

CSP reflektuje judikatúru štrasburských orgánov ochrany práva, ktorá zásadu rovnosti zbraní vníma ako rovnakú mieru možností participovať na procesných úkonoch ako vlastných (prostriedky procesného útoku v procesných úkonoch) tak i v procesných úkonoch protistrany v tom zmysle, aby ku každej relevantnej námietke, tvrdeniu či dôkazu mala objektívnu možnosť vyjadriť sa protistrana. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvoinštančné konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru. Právo strán sporu na doručenie procesných vyjadrení ostatných strán je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie. Pritom nie je podstatné, či podľa názoru súdu ide o podanie skutkovo a právne významné alebo bezvýznamné, pretože túto skutočnosť posudzuje výlučne druhá strana sporu. Každá strana musí mať možnosť nielen predložiť dôkazy a argumenty, ktoré považuje za nutné na to, aby jej požiadavky uspeli, ale aj zoznámiť sa s každým dokladom a pripomienkami predloženými súdu na účely ovplyvnenia jeho rozhodnutia a vyjadriť sa k nim. Kontradiktórny spor znamená možnosť strany popierať (contra dicere) požiadavky a argumenty druhej strany a právo na to, aby vypočuli jej argumenty a návrhy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/2016, III. ÚS 32/2015, I. ÚS 276/2016, I. ÚS 230/03, IV. ÚS 186/09, II. ÚS 18/2013). Právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov treba považovať za súčasť práva na spravodlivý proces. Pritom nie je podstatné, či podľa názoru prokuratúry alebo všeobecného súdu ide o podanie skutkovo a právne významné alebo bezvýznamné, pretože túto skutočnosť posudzuje výlučne druhý účastník konania. Ten rozhodne o tom, aké stanovisko zaujme (obdobne I. ÚS 230/03, IV. ÚS 186/09). Ani podľa Ústavného súdu SR však zásada kontradiktórnosti nemá absolútny charakter, pretože existujú aj výnimky z uvedeného pravidla, kde okolnosti prípadu alebo procesnej situácie vylučujú uplatňovanie tejto zásady (napr. rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 481/2012). Ústavný súd SR tiež v inom svojom rozhodnutí konštatoval, že kontradiktórnosť konania nemôže prechádzať do roviny „absolútna“ (rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 220/2018), o.i. berúc do úvahy znenie čl. 9 Civilného sporového poriadku, ktorý ustanovuje, že strany majú právo oboznámiť sa okrem iného s návrhmi protistrany a vyjadriť k nim svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

25. Podľa § 167 ods. 1 až 4 CSP ak súd neodmietol žalobu podľa § 129 alebo nerozhodol o zastavení konania, doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk. Spolu s doručením žaloby súd žalovaného vyzve, aby sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne vyjadril, a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ak žalovaný uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná alebo súd neurobí iné vhodné opatrenia, súd doručí vyjadrenie žalovaného žalobcovi do vlastných rúk a umožní mu vyjadriť sa v lehote určenej súdom. Žalobca uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súd poučí žalobcu o následkoch sudcovskej koncentrácie konania. Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, doručí vyjadrenie žalobcu podľa odseku 3 žalovanému do vlastných rúk a umožní mu, aby sa k nemu vyjadril v lehote určenej súdom. Žalovaný uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na svoju obranu; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súd poučí žalovaného o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

26. Obsah spisu v súdnej veci nedáva podklad pre záver, že by súd prvej inštancie porušil zásadu rovnosti procesných strán. Súd prvej inštancie vytvoril obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam protistrany. Súd prvej inštancie v súlade s čl. 6, 9 a § 167 CSP doručil žalobu na vyjadrenie žalovanému dňa 15.05.2017

(§ 167 ods. 1 CSP) a vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 04.06.2017 doručil žalobcovi v súlade s § 167 ods. 2 CSP, ktorý vyjadrenie prevzal dňa 14.07.2017. Následné vyjadrenie žalobcu zo dňa 14.08.2017 doručil súd prvej inštancie žalovanému (§ 167 ods. 3 CSP). Vyjadrenie žalovaného zo dňa 19.02.2018 súd prvej inštancie v súlade s čl. 9 v spojení § 167 ods. 4 CSP nedoručil žalobcovi poštou, pretože mu to Civilný sporový poriadok výslovne neukladá (tzv. formálne poňatie kontradiktórnosti). Z toho hľadiska nemožno bez ďalšieho konštatovať ani porušenie ust. § 178 CSP o zachovaní lehoty na prípravu na pojednávanie, keď stranám bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 04.03.2019 (žalobca), resp. 06.03.2019 (žalovaný), teda v značnom časovom predstihu. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie následne priamo na pojednávaní dňa 27.03.2019 doručil vyjadrenie žalovaného žalobcovi na oboznámenie, za ktorým účelom mu poskytol časový priestor tým, že prerušil pojednávanie na 15 min; s prihliadnutím na to, že advokát žalobcu na danom pojednávaní nenamietal nedostatok času na oboznámenie sa s vyjadrením žalovaného, k tomuto sa osobitne nevyjadril, nemal žiadne námietky k dokazovaniu vykonanému na danom pojednávaní, nenavrhol doplnenie skutkových tvrdení v súvislosti s vyjadrením žalovaného

a nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, procesnému postupu súdu prvej inštancie niet čo vytknúť. Odvolací súd preto konštatuje, že postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Odvolateľ v priebehu odvolacieho konania argumentoval, že skutkový stav, zistený v prvoinštančnom konaní, nebol medzi stranami sporný, čo napokon vyplýva i z výsledkov dokazovania súdom prvej inštancie a vyjadrení strán sporu v prvoinštančnom konaní.

28. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v konaní nebolo sporné, že dňa 02.12.2011 bola uzavretá zmluva o združení v súlade s čl. I. bod 1.1. zmluvy o združení účastníci vytvorili združenie, aby sa spoločne pričínili na dosiahnutí dohodnutého účelu, ktorým bolo získanie zákazky na realizáciu diela označovaného ako „Vybudovanie diela - C. K. III“, ďalej uzavretie príslušnej zmluvy o dielo s obstarávateľom D. R., a.s.. Účastníci sa dohodli aj na názve združenia. V čl. I. bod 1.6. zmluvy o združení sa účastníci dohodli, že uzavrú zmluvu o dielo, na základe ktorej sa zaviazu vykonať dohodnuté dielo spoločne a rovnako zodpovedajú za ostatné záväzky vyplývajúce zo zmluvy. Zároveň si účastníci dohodli, že termíny platieb za príslušné časti členov združenia od vedúceho člena združenia budú do 3 dní od obdržania platby od spoločnosti D. R., a.s.. V bode 1.6.1 až 1.6.3 si účastníci dohodli spôsob a rozsah, ktorým sa podieľali na zhotovení diela. V čl. II. bod 2.1. zmluvy o združení sa účastníci dohodli, že vedúcim účastníkom združenia bude žalovaný. Podľa čl. II. bodu 2.2. zmluvy o združení „Vedúci účastník združenia je zodpovedný za riadenie a koordináciu vykonávania diela a je oprávnený menom všetkých účastníkov združenia k podpísaniu a podaniu spoločnej ponuky, uzavretiu zmluvy o dielo medzi obstarávateľom a STM POWER, a.s.,

k jednaniu s obstarávateľom vo všetkých veciach týkajúcich sa činnosti účastníkov podľa tejto zmluvy o združení a zmluvy o dielo. Vzhľadom k vyššie uvedenému je vedúci účastník oprávnený menom jednotlivých účastníkov združenia uplatňovať voči obstarávateľovi nároky vyplývajúce zo zmluvy o dielo, prijímať od obstarávateľa pokyny týkajúce sa realizácie diela, prijímať platby od obstarávateľa a poskytovať takto prijaté plnenia v dohodnutom rozsahu ostatným účastníkom združenia.“ V zmysle čl. III. bod 3.1. zmluvy o združení ostatní účastníci združenia udelili žalovanému ako vedúcemu účastníkovi združenia plnú moc ku všetkým úkonom v čl. II. bod 2.2. zmluvy. Podľa bodu čl. VI. bod 6.5. prvá veta zmluvy o združení

„V prípade, ak niektorý účastník združenia spôsobí svojou činnosťou, resp. zanedbaním svojej povinnosti druhému účastníkovi združenia škodu, je povinný mu ju uhradiť v celej preukázanej výške.“ Podľa čl. VI. bodu 6.10. zmluvy o združení „Účastníci združenia zodpovedajú za škody, ktoré vznikli porušením záväzkov z tejto zmluvy.“ Medzi stranami ďalej nebolo sporné, že dňa 26.01.2012 bola medzi spoločnosťou D., a.s. na strane objednávateľa

a žalobcom, žalovaným a spoločnosťou C., a.s. na strane zhotoviteľa uzatvorená hlavná zmluva o dielo v zmysle § 536 a nasl. OBZ. Na strane zhotoviteľa vystupoval každý z účastníkov združenia samostatne, vo vlastnom mene. Prílohou č. 3 predmetnej hlavnej zmluvy o dielo bola aj vyššie špecifikovaná zmluva o združení. V súlade s ustanoveniami hlavnej zmluvy o dielo a zmluvy o združení vystavil žalovaný dňa 21.12.2012 faktúru č. 20120142

s dátumom splatnosti 23.02.2013. Prílohou č. 3 predmetnej faktúry bola Identifikácia pohľadávok jednotlivých členov združenia. Tiež nebolo sporné uzatvorenie Zmluvy o dielo č. STM 1/2012 zo dňa 17.01.2012 medzi žalovaným na strane objednávateľa a žalobcom na strane zhotoviteľa. Na jej podklade

vystavil žalobca žalovanému faktúru č. 21270482. Žalovaný v súlade so zmluvnými dojednaniami zmluvy o združení a hlavnej zmluvy o dielo, vystavil v mene všetkých účastníkov združenia faktúru č. 20120142 zo dňa 21.12.2012. V zmysle prílohy č. 3 tejto faktúry, ako aj v zmysle zmluvy o združení odberateľ - spoločnosť D. a.s. listom zo dňa 04.03.2013 oznámila žalobcovi jednostranné započítanie pohľadávok v zmysle § 358 a nasl. OBZ a § 580 a nasl. OZ. Toto jednostranné započítanie bolo zo strany žalobcu vrátené listom zo dňa 11.04.2013. Výzvou na zaplatenie zo dňa 17.04.2013 adresovanou žalovanému sa žalobca domáhal úhrady faktúry č. 21270482 na sumu 421.806,- eur. Žalovaný v odpovedi zo dňa 22.04.2013 konštatoval, že od spoločnosti D. R., a.s. už žiadnu platbu určenú pre žalobcu vo výške 421.806,- eur neobdrží, a to na základe skutočností tam uvedených. Žalobca listom zo dňa 19.06.2013 opakovane vyzval žalovaného na úhradu sumy 421.806,- eur, na ktorú mu žalovaný odpovedal dňa 27.06.2013, pričom poukázal na rovnaké skutočnosti, ako v predchádzajúcej odpovedi. Ako ďalší doklad predložil žalobca výzvu na uhradenie záväzku zo dňa 21.12.2016, t. j. presne po 4 rokoch od vystavenia faktúry č. 20120142, ktorú adresoval spoločnosti D. R., a.s.. V nej označil započítanie pohľadávok zo dňa 04.03.2013 za neplatné a z toho dôvodu žiadal o úhradu sumy 267.713,59 eur. Výzvou z toho istého dátumu vyzval žalobca žalovaného, aby ako jediný aktívne legitimovaný subjekt vymáhal pohľadávku žalobcu voči D. R., a.s. vo výške 267.713,59 eur s tým, že žalobca by mu poskytol v zmysle § 81 CSP ako intervenient všetku potrebnú súčinnosť. Na túto výzvu žalovaný reagoval listom zo dňa 30.01.2017 a požiadal žalobcu o osobné stretnutie v termíne 08.02.2017. Toto stretnutie sa v uvedenom termíne uskutočnilo a následne žalovaný listom zo dňa 17.02.2017 vyzval žalobcu na poskytnutie nevyhnutnej súčinnosti, na ktorú sa žalobca zaviazal práve na stretnutí dňa 08.02.2017. V tomto liste žalovaný odôvodňuje potrebu súčinnosti pre zváženie podania žalobcom požadovanej žaloby o vymáhanie pohľadávky od D., a.s. Dňa 21.02.2017 bola súdu doručená žaloba o náhradu škody, o ktorej sa vedie toto konanie. Žalovaný v liste zo dňa 23.02.2017 adresovanom žalobcovi konštatoval neposkytnutie požadovanej súčinnosti.

29. Súd prvej inštancie na základe tohto nesporného skutkového stavu správne ustálil, že dňa 02.12.2011 bola v zmysle § 829 a nasl. OZ uzatvorená zmluva o združení, ktorej účastníkmi boli žalobca, žalovaný a spoločnosť C. V. J., a.s.. Správne konštatoval, že vzťahy medzi účastníkmi združenia sa riadia vždy Občianskym zákonníkom, aj keď zmluvu uzavreli podnikatelia pri svojej podnikateľskej činnosti, pretože ide o tzv. absolútny neobchod

(§ 261 ods. 9 OBZ). Združenie, ktoré podľa zmluvy o združení vzniká, nemá právnu subjektivitu, t. j. nemá spôsobilosť na práva a povinnosti. Tiež správne poznamenal, že zákon ponecháva spôsob konania účastníkov združenia vo vzťahu k tretím osobám na dohode účastníkov združenia, s tým, že obvyklým variantom je plnomocenstvo udelené jednotlivými účastníkmi združenia jednému z nich, ktorý následne voči tretím osobám vystupuje ako splnomocnenec. Pokiaľ nie je zjavné z právneho úkonu, či účastník združenia navonok koná ako splnomocnenec, vždy koná vo vlastnom mene a z právneho úkonu je zaviazaný sám. Odvolací súd v tomto smere dodáva, že majetok, ktorý získa združenie činnosťou jednotlivých účastníkov zmluvy o združení na splnenie účelu združenia, sa stáva spoluvlastníctvom všetkých účastníkov, nie majetkom združenia (§ 834 OZ). Občiansky zákonník v § 835 ods. 2 výslovne zakotvuje solidárnu zodpovednosť účastníkov združenia za záväzky z činnosti združenia voči tretím osobám. Pokiaľ ide o aktívnu solidaritu účastníkov združenia, zákon o nej výslovne nehovorí, avšak z ustanovení § 834 a § 835 možno vyvodit', že z právnych úkonov urobených na splnenie účelu zmluvy vzniká účastníkom združenia aj aktívna solidarita. To znamená, že ktorýkoľvek z účastníkov združenia môže od dlžníka vymáhať splnenie dlhu. Dlžník je povinný plniť tomu, kto o splnenie požiadal prvý. Medzi sebou sa účastníci vysporiadajú podľa svojej účasti na nadobudnutom majetku. Podiel všetkých účastníkov združenia na majetku stanovuje zásadne zmluva o združení, ak tomu tak nie je, platí, že podiely účastníkov združenia na majetku sú rovnaké.

30. Pre právny vzťah aktívnej solidarity je rozhodujúce to, že záväzok spoločný pre niekoľkých veriteľov je jediným záväzkom, nejde teda o toľko záväzkov, koľko je veriteľov. Veriteľov síce spája identita pohľadávky, avšak osud pohľadávky vo vzťahu k jednotlivým spoluveriteľom je nezávislý. V prípade, ak o splnenie požiada jeden z veriteľov skôr, než sa dlžník rozhodne sám dobrovoľne plniť, ako tomu bolo v súdnej veci, vznikne tomuto veriteľovi právo predstihu, resp. právo prevencie. Tento veriteľ sa v okamihu požiadania stáva veriteľom celej pohľadávky a dlžník je v takom prípade povinný splniť celý dlh len tomuto veriteľovi. S uvedeným súvisí i právny názor, prezentovaný v konaní žalobcom, že po vykonaní práva prevencie platí, že dlžník môže proti uplatnenej pohľadávke započítat' iba svoju pohľadávku, ktorú má voči veriteľovi, ktorý právo prevencie vykonal. Pohľadávky, ktoré dlžník eviduje voči ostatným aktívne solidárnym veriteľom po vykonaní práva prevencie voči uplatnenej pohľadávke

započítať nemôže (viď: Švestka J., Spáčil, J., Škárová, M., Humák, M. a kol: Občiansky zákoník, II., § 460 Š 880, Komentár, 2. vydanie, Praha, C.H. Beck, str. 1697). Odvolací súd sa s týmto názorom žalobcu stotožňuje. Z § 513 OZ totiž vyplýva zákonné splnomocnenie pre toho spoluveriteľa, ktorý prvý požiadala dlžníka o splnenie, aby prijal od neho plnenie v mene a na účet ostatných spoluveriteľov. Tento veriteľ vystupuje ako splnomocnený zástupca všetkých spoluveriteľov a dlžník má povinnosť plniť jemu s právnymi účinkami splnenia dlhu pre všetkých spoluveriteľov. V súdnej veci uvedené neodporuje ani dohode veriteľov obsiahnutej v zmluve o združení zo dňa 02.12.2011, v rámci ktorej si účastníci združenía - veritelia (žalobca, žalovaný a tretí účastník združenía C., a.s.) v čl. II, bod 2.1 dohodli, že vedúcim účastníkom združenía bude žalovaný, ktorý je podľa čl. II, bod 2.2 o.i. oprávnený menom jednotlivých účastníkov združenía uplatňovať voči obstarávateľovi nároky vyplývajúce zo zmluvy o dielo, prijímať platby od obstarávateľa a poskytovať takto prijaté plnenia v dohodnutom rozsahu ostatným účastníkom združenía, v súvislosti s čím strany zmluvy v čl. III. v bod 3. 1 zmluvy žalobca a C. V. J., a.s. udelili vedúcemu účastníkovi združenía - žalovanému plnú moc ku všetkým úkonom v článku II. bod 2.2. zo zmluvy.

31. Odvolací súd tak na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k právnemu záveru, že žalovaný tým, že v súlade s ustanoveniami zmluvy o združení v mene ostatných členov združenía vystavil faktúru č. 20120142 zo dňa 21.12.2012 (vrátane prílohy č. 3), teda v mene všetkých účastníkov združenía ako veriteľov požiadala dlžníka (objednávateľa z hlavnej zmluvy o dielo), aby plnil na účet uvedený v tejto faktúre (ktorým je účet žalovaného), došlo zo strany žalovaného k uplatneniu tzv. práva predstihu, resp. práva prevencie. Je totiž celkom nepochybné, že k vystaveniu faktúry žalovaný prišiel v súvislosti so zmluvou o združení, vyúčtoval dlžníkovi - objednávateľovi cenu diela v mene svojom (ako účastníka združenía) i v mene žalobcu a tretieho člena združenía a z faktúry ani z konania žalovaného nemožno vyvodiť, že by plnenie objednávateľovi vyúčtoval vo svojom mene a na svoj účet, ako uviedol napokon i súd prvej inštancie. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že zmluva o združení, ktorá obsahovala určenie žalovaného ako vedúceho združenía, oprávneného o.i. uplatňovať a prijímať platby za dielo od objednávateľa a s tým súvisiace plnomocnenstvo, bola i prílohou (č.3) zmluvy o dielo, uzavretej členmi združenía s objednávateľom dňa 26.01.2012, ktorá skutočnosť medzi stranami sporná nebola. Oznámenie dohody aktívne solidárnych veriteľov, komu z nich má dlžník plniť, má samo osebe povahu uplatnenia práva predstihu i s jeho právnymi účinkami (viď JUDr. Imrich Fekete, CSc., JUDr. Martina Feketeová: Občiansky zákoník, Prehľadný komentár, EPOS, Bratislava 2021, str. 667). Po prijatí platby od spoločnosti D. R., a.s. ako obstarávateľa bolo potom povinnosťou žalovaného takto prijaté plnenia v dohodnutom rozsahu poskytnúť ostatným účastníkom združenía, ako správne uviedol súd prvej inštancie.

32. Na druhej strane je ale dôležité si uvedomiť, že vykonanie práva prevencie nemá samo osebe za následok zánik práv ostatných spoluveriteľov. Právnym dôsledkom uplatnenia práva predstihu jedným zo spoluveriteľov nie je koncentrácia pohľadávky v osobe tohto spoluveriteľa, ale iba koncentrácia vymáhateľnosti dlhu. Je pravdivá argumentácia žalobcu, že uplatnenie práva predstihu má určité procesné dôsledky, pretože povinnosť dlžníka splniť celý dlh je potom daná už len vo vzťahu k veriteľovi, ktorý ho ako prvý požiadala o plnenie. Tento veriteľ je aktívne legitimovaný sám podať žalobu voči dlžníkovi na splnenie záväzku, ako správne argumentuje žalobca. Na druhej strane však platí, že po uplatnení práva predstihu jedným zo spoluveriteľov sa ostatní veritelia síce nemôžu domáhať splnenia dlhu od dlžníka pre seba, ale sú oprávnení domáhať sa u dlžníka, aby poskytol predmet splnenia tomu zo spoluveriteľov, ktorý uplatnil právo predstihu ako prvý. Dôsledkom uplatnenia práva predstihu je totiž iba to, že ostatní veritelia nemôžu od dlžníka vymáhať plnenie pre seba. Dlžník má potom proti žalobe niektorého z veriteľov námietky na obranu jednak zo samotného základného záväzkového právneho vzťahu aj jednak námietky, ktorému prislúchajú len voči tomuto veriteľovi z iného dôvodu (napr. započítanie vzájomnej pohľadávky podľa § 580 a nasl. OZ) - viď JUDr. Imrich Fekete, CSc., JUDr. Martina Feketeová: Občiansky zákoník, Prehľadný komentár, EPOS, Bratislava 2021, str. 665 až 667.

33. Odvolací súd preto konštatuje, že žalobcovi na základe vyššie uvedených záverov právnej teórie nič nebránilo, aby za situácie, ak sa domnieval, že jednostranné započítanie pohľadávky objednávateľa D., a.s. zo dňa 04.03.2013 voči nemu, realizované po uplatnení práva prevencie zo strany vedúceho člena združenía- žalovaného faktúrou zo dňa 21.12.2012, nebolo platné (pretože dlžník môže proti uplatnenej pohľadávke započítať iba svoju pohľadávku, ktorú má voči veriteľovi, ktorý právo prevencie vykonal)

uplatniť svoj nárok na súde formou žaloby smerujúcej voči objednávateľovi/ dlžníkovi na plnenie nie na účet žalobcu, ale tomu zo spoluveriteľov, ktorý uplatnil právo predstihu ako prvý, teda na účet žalovaného (ktorý by bol následne na základe zmluvy o plnení povinný prípadné prijaté plnenie podľa dojednaní zmluvy o združení poskytnúť žalobcovi).

34. Predmetom daného súdneho konania je nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť tak, že žalovaný, podľa žalobcu jediný aktívne legitimovaný subjekt po uplatnení práva prevencie z jeho strany faktúrou zo dňa 21.12.2012, porušil svoju zmluvnú (bod 2.2., 6.5 zmluvy) i zákonnú (§ 415, § 830 OZ) povinnosť, zostal pasívnym, nenamietal dlžníkovi neplatnosť jednostranného započítania pohľadávok zo dňa 04.03.2013, nedomáhal sa zvyšku plnenia od dlžníka, v dôsledku čoho došlo k znemožneniu uspokojenia pohľadávky žalobcu zo zmluvy o dielo zo dňa 17.01.2012 v žalovanej výške.

35. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne ustálil, že predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou; 4. v niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. Všetky uvedené predpoklady musia byť splnené súčasne.

36. Odvolací súd sa po preskúmaní veci s poukazom na právne závery uvádzané v bodoch 32, 33 tohto rozsudku, stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo preukázané protiprávne konanie žalovaného. Žalovaný neporušil povinnosti účastníka združenia stanovené § 830 OZ, keď žalobca v konaní nepreukázal, že by žalovaný nevyvíjal činnosť na dosiahnutie účelu združenia dojednaného v čl. I. zmluve o združení, resp. svojim konaním nespôsobil, že by dosiahnutie dojednaného účelu zmluvy mohlo byť znemožnené alebo sťažené. V konaní vo svetle vyššie uvedených právnych záverov nebolo zistené ani porušenie jeho povinností vyplývajúcich z čl. II. bod 2.2. alebo čl. VI. bod 6.5. zmluvy o združení. Žalovaný ako vedúci účastník združenia po zhotovení diela prevzal časť diela, zhotovenú žalobcom na základe protokolu zo dňa 12.12.2012 a následne ju odovzdal objednávateľovi, spoločnosti D. R., a.s. Cenu diela, vrátane žalovanej časti ceny diela, pripadajúcej podľa zmluvy o združení na žalobcu, bezodkladne vyúčtoval objednávateľovi faktúrou zo dňa 21.12.2012. Objednávateľ, D. R., a.s. si dňa 04.03.2013 jednostranne započítal pohľadávku, ktorú evidoval proti žalobcovi vo vzťahu k žalovanej časti plnenia (267 713, 59 eur), čo žalobcovi oznámil listom zo dňa 04.03.2013, ktorý list žalobca objednávateľovi vrátil 11.04.2013 s odôvodnením, že neeviduje žiadnu pohľadávku voči spoločnosti D. R., a.s., a teda započítanie neakceptuje. Súčasne žalobca listom zo dňa 17.04.2013 vyzval žalovaného na plnenie ceny za ním vykonané práce v sume 421 806,- eur s DPH, pretože sa dozvedel, že D. R., a.s. už cenu vykonaných prác zaplatili. Žalovaný žalobcovi obratom listom zo dňa 22.04.2013 oznámil, že komunikoval s objednávateľom, ktorý mu mailovou komunikáciou oznámil, že faktúra za dielo, doručená v decembri 2012 je z ich strany vysporiadaná, keď posledná čiastková platba bola pripísaná 09.04.2013 v prospech E., a.s., ktorá si u nich uplatnila záložné právo. Z mailovej komunikácie je teda podľa žalovaného zrejme, že D. R., a.s. ako dlžník si v plnom rozsahu splnili povinnosť zaplatiť peňažný záväzok uvedený vo faktúre č. 21270482 vo výške 421 806 eur s DPH. Žalobca následne opätovne vyzval žalovaného listom zo dňa 19.06.2013 na úhradu faktúry č. 21270482 vo výške 421 806 eur s DPH, žalovaný opätovne obratom dňa 27.06.2013 reagoval, zopakoval tvrdenia z predchádzajúceho listu s dovysvetlením, že podľa oznámení objednávateľa si spoločnosť D. R., a.s. peňažný záväzok voči žalobcovi splnila jednak započítaním pohľadávok a jednak zaplatením zvyšnej časti v prospech E., a.s. ako záložného veriteľa. Opätovne oznámil žalobcovi, že žiadnu platbu určenú pre žalobcu vo výške 421 806 eur s DPH od objednávateľa D. R., a.s., žalovaný neobdržal. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný si svoje povinnosti vedúceho účastníka združenia, vyplývajúce mu zo zmluvy o združení, resp. zo zákona, riadne splnil, keď vo vzťahu k objednávateľovi diela o.i. uplatnil cenu za zhotovené a prevzaté dielo, vrátane časti ceny diela, pripadajúcej na žalobcu. Následne bez odkladu, obratom komunikoval so žalobcom, ktorý si u neho uplatnil nárok na zaplatenie časti ceny diela vo výške 421 806 eur s DPH, ktorá povinnosť plniť žalovanému ale zo zmluvy o združení, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným C. V. J., a.s. dňa 02.12.2011 ani zo zmluvy o dielo, uzavretej medzi objednávateľom D. R., a.s. a zhotoviteľmi - členmi združenia dňa 26.01.2012, za situácie, keď nedošlo zo strany objednávateľa k fyzickému vyplateniu tejto časti ceny diela žalovanému ako vedúcemu účastníkovi združenia a prijatiu tejto sumy žalovaným (čo v konaní sporné nebolo), nevyplývala. Žalobca preukázateľne vyzval žalovaného na vymáhanie spornej časti nároku voči objednávateľovi až listom zo dňa 21. 12. 2016, pričom v rovnaký deň vyzval objednávateľa D. R., a.s. na plnenie v prospech žalovaného ako vedúceho účastníka združenia. V tomto prípade, keď sám žalobca zostal 3 roky nečinný a splnenia svojho

tvrdeného nároku sa nedomáhal voči objednávateľovi sám (aby tento plnil v prospech žalovaného ako veriteľa uplatňujúceho právo prevencie), nemožno hovoriť o pasivite žalovaného pri nevymáhaní pohľadávky v sume 267.713,59 eur od spoločnosti D. R., a.s. na účet žalobcu. Vzhľadom na popísanú situáciu žalovaný neporušil ani svoju prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 OZ. Naopak, zo správania žalovaného je zrejmé, že po doručení listu žalobcu zo dňa 21.12.2016 sa snažil o vyriešenie predmetnej veci, jednak osobným stretnutím so žalobcom, jednak výzvou na poskytnutie potrebnej súčinnosti, ktorú ale žalobca neposkytol a podal žalobu voči žalovanému. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že zvyšok žalobcovej pohľadávky voči objednávateľovi zo zmluvy o dielo vo výške 154 092,41 eur, sa stal predmetom zálohu v prospech záložného veriteľa E., a.s. na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 22.06.2009, a bol objednávateľom uhradený priamo záložnému veriteľovi dňa 09.04.2013 (teda taktiež nie prostredníctvom žalovaného ako vedúceho účastníka združenia), pričom proti tomuto postupu objednávateľa, žalobca naopak nič nenamietal a jeho konanie tak vykazuje znaky minimálne istej selektívnosti.

37. Keďže v konaní nebolo zistené a preukázané žiadne protiprávne konanie žalovaného ako jedného zo základných zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, ktoré musia byť splnené kumulatívne, správny bol záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody.

38. Záverom odvolací súd uvádza, že sa stotožnil s argumentáciou odvolateľa, že nebol správny právny záver súdu prvej inštancie o tom, že v tomto súdnom konaní nebol oprávnený posúdiť platnosť, resp. neplatnosť jednostranného započítania pohľadávok objednávateľom D. R., a.s. zo dňa 04.03.2013, keď túto otázku si súd prvej inštancie mohol vyriešiť sám ako otázku predbežnú, a to bez ohľadu na skutočnosť, že spoločnosť D. R., a.s. nie je ani stranou tohto sporu. Vzhľadom na to, že na základe vyššie uvedeného odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že neboli naplnené zákonné podmienky pre vznik nároku žalobcu na náhradu škody vo vzťahu k žalovanému, keď odvolací súd síce súhlasí so žalobcom v tom smere, že pohľadávku, ktoré dlžník eviduje voči ostatným aktívne solidárnym veriteľom po vykonaní práva prevencie, nie je možné započítať voči uplatnenej pohľadávke, avšak v konaní nebolo zistené porušenie zmluvných či zákonných povinností zo strany žalovaného, otázka platnosti či neplatnosti predmetného jednostranného započítania pohľadávok sa stala bezpredmetnou a nesprávny záver súdu prvej inštancie o nemožnosti riešiť ju v prebiehajúcom súdnom konaní, nemal na meritórne posúdenie veci žiaden vplyv.

39. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o nároku plne úspešného žalovaného na náhradu trov konania s poukazom na § 255 ods. 1 CSP.

40. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

41. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).